

Zâti İle Tecelli Aralarını Fark Edememe

Bütün insanları şeffaf camlar şeklinde farzediniz. Bu takdirde güneş, bütün insanlarda ayrı ayrı tecelli edecektir. Şimdi bu insanlardan birisi, kendisinde güneşin tecellisiyle tezahür eden ziyâyâ bakıp güneşten gaflet ederek, diğer bütün insanları kendinin aydınlattığını iddia etse, bu adamın ahmaklığını ifade edecek kelime bulamayız.

İşte, Firavun bu adamdan hadsiz derecede daha ahmak ve echel bir kâfir olup, kendisinde tecelli eden cüz'î bir iktidar cihetiyle, diğer insanları -hâşâ- kendisinin yarattığını iddia etmiştir.

Diğer taraftan, bir başka kimse de güneşin kendisindeki tecellisini bizatihî güneş zannederek, kendisinin güneş olduğunu tevehhüm etse, bu hareket ne derece meczubane olur?

İşte, istiğrak hâlinde zati ile tecelliyi fark edemeyen **Hallâc-ı Mansûr**, o cezbeden kurtulamayarak, "*Enel-Hak*" demiş ve devrinin ulemâsı, onun düştüğü bu vartadan kurtulması için derhal ölüm iksiri içmesi lâzım geldiğine karar vererek, kendisinin katline hükmetmişler.